

Van vergrijzing naar vernieuwing in de Kop van Noord-Holland

Intentieverklaring

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Intentieverklaring	
Aanleiding	4
Hoe gaan we het doen?	5
Aard van de overeenkomst?	5
Duur van de overeenkomst	5
Deelnemende partijen en scope	5
Regiotafel 1: 'Langer thuis wonen'	6
Regiotafel 2: extra capaciteit 'geclusterd wonen' en 'wonen met 24-uurszorg'	7
Handtekeningen	8
Bijlage 1: overzichten Primos mei 2020 gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel	10
Tot slot: iedereen is nodig	12

Inleiding

Landelijk is er veel aandacht voor de toename van het aantal ouderen in Nederland en de vraag op welke wijze zorg en wonen in de toekomst het beste georganiseerd kunnen worden. Tijdens het stakeholdersontbijt van 13 juni 2019 hebben de woon-, zorg- en welzijnspartners, de gemeenten en het zorgkantoor in de regio Kop van Noord-Holland geconstateerd dat het noodzakelijk is om een goede analyse te maken van de consequenties van de toename van het aantal 75 plussers op regionaal niveau. Dit gerelateerd aan de onderwerpen wonen, zorg en welzijn.

In samenwerking met afgevaardigden van de woon-, zorg- en welzijnspartners, de gemeenten en het zorgkantoor in de regio is onder begeleiding van Atrivé allereerst gewerkt aan een analyse van de regionale situatie op basis van alle beschikbare informatie.

Op basis van deze analyse zijn verschillende vervolg sessies gehouden die uiteindelijk hebben geresulteerd in de uitvoeringsagenda 'Van vergrijzing naar vernieuwing in de Kop van Noord-Holland'. Tijdens het stakeholdersontbijt d.d. 15 juli jl. is het gesprek gevoerd over de concretisering en daadwerkelijke uitvoering van deze uitvoeringsagenda.

Tijdens dit stakeholdersontbijt zijn tot slot de volgende conclusies getrokken ten aanzien van het vervolg:

- Gezien de brede context van de consequenties van de vergrijzing en de samenhang met andere sectoren is het noodzakelijk om een brede regiovisie op te stellen. Er gebeurt al veel in de regio (zoals arbeidsmarkt via ZW-plus, positieve gezondheid via Noordkop Gezond voor Elkaar, ICT via de RSO in oprichting en het platform van de subacute ouderenzorg). Voor deze regiovisie is het van belang de samenhang op al deze onderdelen te bewaken en in ieder geval ook de wonen/vastgoed opgave eraan toe te voegen.
- Er is bij alle partijen herkenning in het door Atrivé geschetste beeld. Cijfermatig dient de diepte nog opgezocht te worden om ook op detailniveau afstemming te zoeken. De verwachte detaillering zal de problematiek nog scherper in beeld brengen en de noodzaak tot vervolgstappen verder onderstrepen.
- Alle partijen zijn bereid om gezamenlijk stappen te zetten om de benodigde transitie vorm te geven. Daarbij bestaat commitment dat de partijen elkaar nodig hebben om de uitdagingen die op ons af komen het hoofd te bieden.
- Ondanks het belang van het opstellen van een brede regiovisie zijn er voldoende argumenten om, op de

thema's besproken tijdens het stakeholdersontbijt, reeds concreet aan de slag te gaan in de vorm van regiotafels. De vormgeving van de regiovisie kan parallel plaatsvinden met het verder invulling geven aan afspraken van de regiotafels.

- Regiotafel 1 is gericht op een combinatie van aspecten om mensen langer thuis te laten wonen en te voorkomen dat mensen een beroep gaan doen op formele zorg. Aspecten die hierin meegenomen kunnen worden, zijn: sociaal kapitaal, e-health en technologie, preventie, positieve gezondheid, zorg voor mantelzorg en netwerken rondom de kwetsbare ouderen. Partijen die hierin van belang zijn: gemeenten, welzijnsorganisaties, ouderenzorgorganisaties, woningcorporaties, huisartsen en zorgverzekeraars.
- Regiotafel 2 is gericht op het creëren van extra capaciteit in geclusterd wonen, woonvariëaties en wonen met 24-uurszorg. Partijen die hierin van belang zijn: gemeenten, woningcorporaties, zorgorganisaties (zowel GGZ, VG als VVT) en het zorgkantoor. Ondanks de eerste focus op thuis blijven wonen in regiotafel 1 en de kracht van de tussenoplossingen zoals geclusterd zelfstandig wonen en de woonvariëaties, is het onoverkomelijk om toch ook te bouwen voor mensen die 24-uurs zorg nodig hebben in een intramuraal setting. Een nadere detaillering van de reeds bekende cijfermatige gegevens is een onderdeel van de opdracht van deze tafel. Ook is het in het totale capaciteitsvraagstuk van belang de tijdelijke herstellende zorg (GRZ/ELV) en de transmurale zorg een plek te geven.
- De partijen willen zich aan bovenstaande conclusies verbinden middels een intentieverklaring.

> Op de volgende pagina's wordt een voorstel mag weg voor een concrete invulling van de regiotafels beschreven.

Intentieverklaring

Aanleiding

De Kop van Noord-Holland bestaat uit de gemeenten Den Helder, Texel, Hollands Kroon en Schagen. Deze intentieverklaring richt zich op deze vier gemeenten. De genoemde gemeenten in de Kop van Noord-Holland hebben in totaal bijna 165.000 inwoners, verspreid over bijna 60 kernen in een uitgestrekt gebied. In de Kop van Noord-Holland wordt bij een gelijkblijvend aantal inwoners een zeer grote toename van het aantal ouderen verwacht.

Gezien de grote toename van het aantal ouderen in de Kop van Noord-Holland is het noodzakelijk om te onderzoeken op welke wijze zorg en wonen in de toekomst het beste georganiseerd kunnen worden. Het aantal thuiswonende ouderen groeit naar verwachting harder dan het aantal ouderen in het verpleeghuis. Een deel van hen ervaart dat een tekort aan verpleeghuisplaatsen hen noodzaakt om intensieve zorg thuis te ontvangen. Een deel wil bewust graag zo lang mogelijk in hun eigen huis blijven. In een landelijk gebied als de Kop van Noord-Holland is de zorg aan huis daarbij niet overal efficiënt te organiseren.

Door het beleid gericht op langer thuis wonen behoeven de 'tussenvormen' in de Kop van Noord-Holland een impuls en neemt de behoefte aan een andere invulling van wonen en zorg toe. Dit vraagt meer diversiteit in huisvesting voor mensen met een zorgvraag, maar ook meer diversiteit in zorg, diensten en ondersteuning. Ingegeven door de verschillende zorgbehoeften, de verschillen in culturele en sociale achtergronden en de verschillen in besteedbaar inkomen en eigen vermogen.

Het gebrek aan woonmogelijkheden tussen thuis en verpleeghuis ontmoedigt het tijdig anticiperen op verhuizen. Aan de ontwikkeling ervan wordt gewerkt, maar van een voldoende, dekkend, laat staan een afgestemd aanbod is

nog geen sprake. Verschillende partijen kunnen hierin een rol vervullen: woningcorporaties, zorgaanbieders, ontwikkelaars en particuliere initiatiefnemers. Samenwerking en afstemming tussen hen is randvoorwaardelijk om op het niveau van wijken en kernen tot een passend aanbod te komen. Veel ouderen wonen in ongeschikte of te grote woningen. Nieuw aanbod van geclusterde ouderenwoningen draagt hierdoor bij aan de doorstroming in de woningvoorraad in de Kop van Noord-Holland, ten gunste van andere doelgroepen.

Hybride vormen van zware zorg, zelfstandig wonen en ontmoeting worden als kansrijk gezien. De financieringsvorm VPT biedt hier kansen voor. Met name in centrum-dorpse kernen waar nu nog geen 24-uurszorg is kan dit kansrijk zijn. Daarnaast is er een groeiende behoefte aan geclusterde woonvormen met wat meer ondersteuning. De vraag hiernaar lijkt in de Kop van Noord-Holland veel groter dan het aanbod. Er is een ontwikkeling zichtbaar om voormalige extramurale locaties in te zetten voor 24-uurs zorg. Enerzijds een positieve ontwikkeling, echter is het nadeel van deze transitie dat dit een verminderde capaciteit betekent aan woonvormen voor zelfstandig wonen (met thuiszorg).

Gezien voorgaande constatering op het gebied van wooncapaciteit (of het gebrek daaraan) is de belangrijkste opgave het stimuleren en faciliteren van langer thuis blijven wonen. Bewustwording over comfortabel en veilig wonen en een aanbod gericht op de versterking van zelf- en samenredzaamheid en welbevinden van senioren is hierbij essentieel. Daarbij kan de inrichting van de leefomgeving een belangrijke bijdrage leveren aan het bevorderen van gezond gedrag (bewegen, ontmoeten, beschutting). Ook inzet van E-health en technologie kan een oplossing bieden om mensen in staat te stellen langer thuis te wonen.

Aantal inwoners 75+	2020	2030	2050
Den Helder	5.353	7.688	9.280
Hollands Kroon	4.161	5.816	7.825
Schagen	4.780	7.659	10.135
Texel	1.390	2.233	2.697

Tabel aantal inwoners 75+

Bron: ABF Research Primos 2020

Hoe gaan we het doen?

Om deze opgave te realiseren werken alle partijen - gemeente, woningcorporaties, zorgorganisaties, welzijnsorganisaties, marktpartijen en particuliere initiatieven - eendrachtig samen. Alleen samen, met het volste commitment, kunnen wij realiseren wat nodig is. Dat betekent dat wij:

- Ondertekenende partijen garanderen, ieder van uit eigen verantwoordelijkheden en taakstelling, een maximale inspanning om de ambities van deze intentieverklaring te realiseren en stellen capaciteit beschikbaar om deze ambities verder vorm te geven en uit te werken;
- De voortgang van de overeengekomen inzet en het oplossen van knelpunten en belemmerende regelgeving wordt vanuit een gezamenlijke regiotafel met betrokken partijen gemonitord en aangejaagd;
- Ondertekenende partijen bespreken minimaal één keer per jaar in het stakeholdersontbijt Kop van Noord-Holland de voortgang op hoofdlijnen en maken waar nodig aanvullende afspraken.
- Geleerde lessen en best practices worden gedeeld en meegenomen bij de start van nieuwe projecten.

Aard van de overeenkomst

Deze overeenkomst is opgesteld als intentieverklaring en legt het fundament voor verdere toekomstige samenwerking tussen de ondertekenende partijen. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling van partijen om in deze intentieverklaring onderling juridisch afdwingbare afspraken vast te leggen.

Duur van de overeenkomst

De overeenkomst heeft een aanvankelijke looptijd van drie jaar vanaf datum ondertekening. Daarna kunnen partijen bij het jaarlijks bestuurlijk overleg gezamenlijk besluiten tot verlenging met telkens twee jaar, tot uiterlijk 2030.

Deelnemende partijen en scope

Deze intentieverklaring richt zich specifiek op het vraagstuk met betrekking tot de toename van het aantal ouderen in de Kop van Noord-Holland en de consequenties hiervan op het gebied van wonen en zorg. Er wordt bewust gekozen voor een afbakening gericht op wonen en ouderenzorg om zodoende op korte termijn de benodigde concrete stappen te kunnen zetten. Dit laat onverlet dat het van groot belang is om te komen tot een brede regiovisie waarin ook aanpalende sectoren aan de sector VVT, die met soortgelijke vraagstukken kampen, een plek krijgen. Vanuit deze scope richt de intentieverklaring zich allereerst op de beschreven partijen. Andere partijen die de doelstellingen van de intentieverklaring ondersteunen en hier zelfs mogelijk een bijdrage aan willen leveren, zijn welkom om aan te sluiten.

Initieel heeft het onderzoek 'Van vergrijzing naar vernieuwing in de Kop van Noord-Holland' zich gefocust op de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. Vanuit de samenwerking tussen de vier gemeente in de Kop van Noord-Holland heeft ook de gemeenten Texel laten weten de doelstellingen van de intentieverklaring te ondersteunen. Als één van de eerste stappen in de uitvoering en concretisering van deze intentieverklaring worden de relevante partijen in de gemeente Texel betrokken.

Regiotafel 1: 'langer thuis wonen'

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel / Ouderenzorg- organisaties Eveen, Omring, Tellus, Vrijwaard en Woonzorggroep Samen / Huisartsen verenigd in HKN Huisartsen (facultatief) / Welzijnsorganisatie Wonen Plus Welzijn / Zorgverzekeraar VGZ / Geriant / Afvaardiging vanuit de woningcorporaties

Slaan de handen ineen om

- > te faciliteren dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen
- > langer thuis wonen mogelijk te maken door informele zorg, sociaal kapitaal, e-health en technologie, preventie, positieve gezondheid, zorg voor mantelzorg en netwerken rondom de kwetsbare ouderen.

Concrete doelstelling

- Voor 2021 heeft de regiotafel 'langer thuis wonen' een concreet plan van aanpak opgeleverd gericht op het behalen van onderstaande doelstellingen. Bij het opstellen van het plan van aanpak worden andere relevante partijen in de Kop van Noord-Holland betrokken die een bijdrage kunnen leveren aan onderstaande doelstellingen (dat geldt in elk geval voor het Mantelzorgcentrum, Includio, MEE & de Wering, Zorgcoöperatie Texel Samen Beter en welzijnsorganisatie Texels Welzijn).
- In de verdere concretisering van het plan van aanpak wordt aandacht besteed aan het belang van afstemming en het bewaken van de samenhang met reeds lopende projecten op het vlak van langer thuis wonen. Bij het opstellen van het plan van aanpak dienen samenhang, raakvlakken en/of overlappings met andere projecten goed in beeld te worden gebracht.
- Door de inzet gericht op het langer thuis wonen zal voor de groep 75-plus per 2025 10% minder vraag zijn naar verpleeghuiszorg
- Door de inzet gericht op het langer thuis wonen zal voor de groep 75-plus per 2030 20% minder vraag zijn naar verpleeghuiszorg

Regiotafel 2:

extra capaciteit 'geclusterd wonen' en 'wonen met 24-uurszorg'

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel / Woningcorporaties Wooncompagnie, Woonzorg Nederland, Beter Wonen Hippolytushoef, Woningstichting Anna Paulowna en Woonstichting Den Helder / Ouderenzorgorganisaties Evean, Omring, Tellus, Vrijwaard en Woonzorggroep Samen / GGZ NHN / Zorgkantoor VGZ

Slaan de handen ineen om

- > meer geclusterde ouderenwoningen te realiseren
- > meer capaciteit aan wonen met 24-uurszorg te realiseren

Concrete doelstelling

- Voor 2021 spant de regiotafel 'extra capaciteit geclusterd wonen en wonen met 24-uurszorg' zich in voor het opleveren van een concreet plan van aanpak gericht op het behalen van onderstaande doelstellingen. Onderdeel van dit plan van aanpak zijn een nadere detaillering van de reeds bekende gegevens, het definitief vaststellen van de te bouwen capaciteit en tussendoelstellingen voor de periode 2020-2030. Bij het opstellen van het plan van aanpak worden andere relevante partijen in de Kop van Noord-Holland betrokken die een bijdrage kunnen leveren aan onderstaande doelstellingen (dat geldt in elk geval voor Stichting Woontij).
- In 2030 is de volgende extra capaciteit* aan geclusterd wonen gerealiseerd:
 - Schagen: 150 woningen binnen bestaande projecten of in nieuwe grondexploitaties. De geclusterde ouderenwoningen worden aanvullend op het woningbouwprogramma gebouwd en niet in plaats van andere woningen.
 - Holland Kroon: 150 woningen
 - Den Helder: aantal woningen nader te bepalen in het plan van aanpak
 - Texel: aantal woningen nader te bepalen in het plan van aanpak
- In 2030 is de volgende extra capaciteit* aan wonen met 24-uurszorg gerealiseerd:
 - Schagen: 120 plaatsen intramuraal, 80 plaatsen thuis
 - Hollands Kroon: 100 plaatsen intramuraal, 60 plaatsen thuis
 - Den Helder: aantal plaatsen intramuraal en plaatsen thuis nader te bepalen in het plan van aanpak
 - Texel: aantal plaatsen intramuraal en plaatsen thuis nader te bepalen in het plan van aanpak

**De genoemde aantallen zijn een indicatie op basis van het rapport 'Van vergrijzing naar vernieuwing in de Kop van Noord-Holland'.*

Handtekeningen

Beter Wonen Hippolytushoef

Naam:

Datum:

Handtekening:

Evean

Naam:

Datum:

Handtekening:

Gemeente Den Helder

Naam:

Datum:

Handtekening:

Gemeente Hollands Kroon

Naam:

Datum:

Handtekening:

Gemeente Schagen

Naam:

Datum:

Handtekening:

Gemeente Texel

Naam:

Datum:

Handtekening:

Geriant

Naam:

Datum:

Handtekening:

GGZ NHN

Naam:

Datum:

Handtekening:

HKN Huisartsen

Naam:

Datum:

Handtekening:

Omring

Naam:

Datum:

Handtekening:

VGZ Zorgkantoor

Naam:

Datum:

Handtekening:

VGZ Zorgverzekeraar

Naam:

Datum:

Handtekening:

Vrijwaard

Naam:

Datum:

Handtekening:

Wonen plus Welzijn

Naam:

Datum:

Handtekening:

Woningstichting Anna Paulowna

Naam:

Datum:

Handtekening:

Woningstichting Den Helder

Naam:

Datum:

Handtekening:

WoonCompagnie

Naam:

Datum:

Handtekening:

Woonzorggroep Samen

Naam:

Datum:

Handtekening:

Woonzorg Nederland

Naam:

Datum:

Handtekening:

Zorggroep Tellus

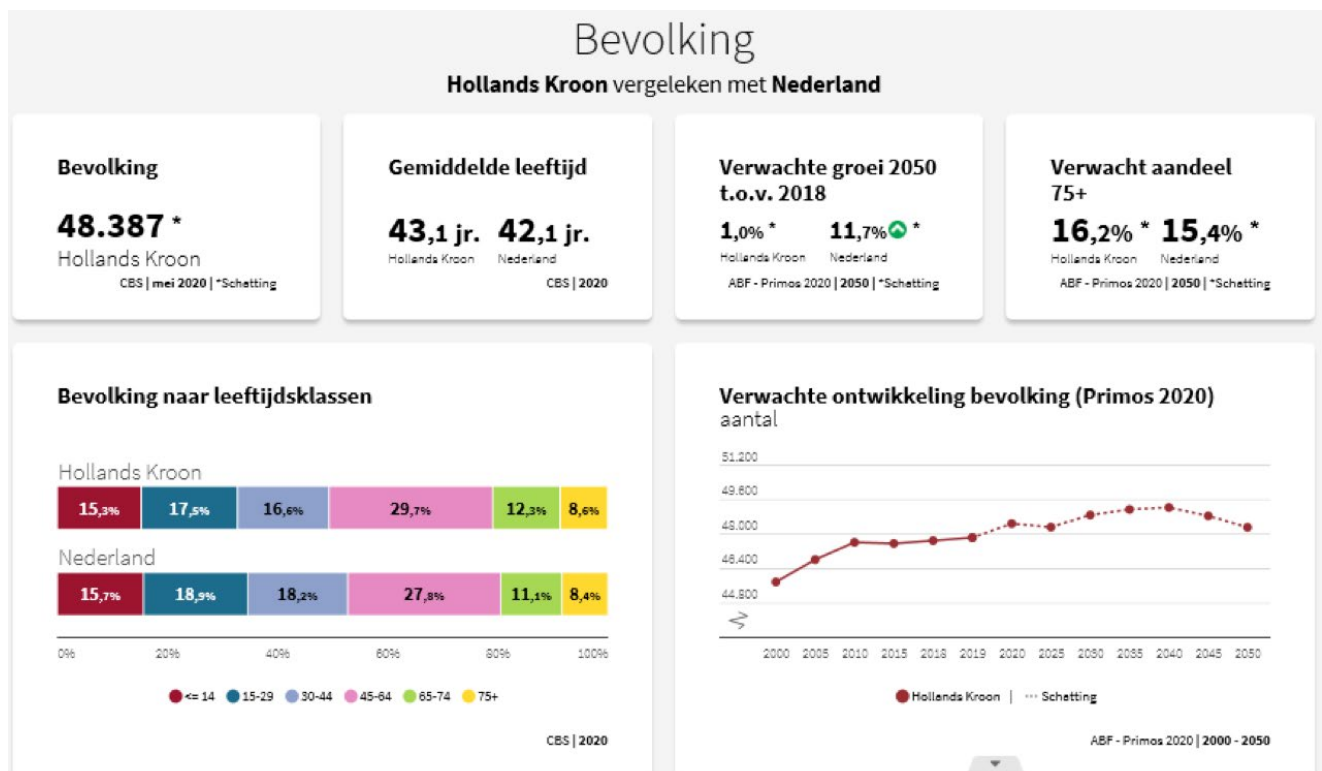
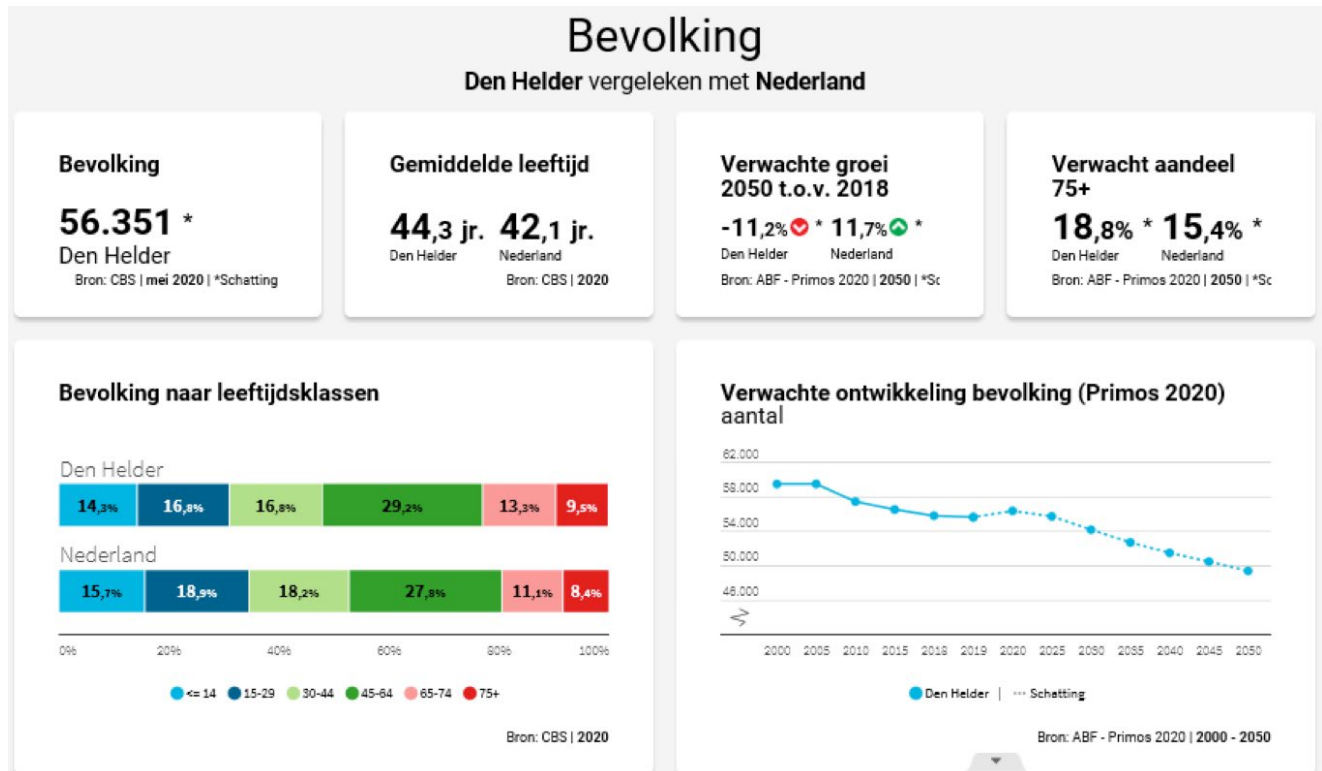
Naam:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 1:

overzichten Primos mei 2020 gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel

Bevolking

Schagen vergeleken met Nederland

Bevolking

46.404 *

Schagen

CBS | mei 2020 | *Schetting

Gemiddelde leeftijd

44,8 jr. 42,1 jr.

Schagen

Nederland

CBS | 2020

Verwachte groei 2050 t.o.v. 2018

-1,5% * 11,7% *

Schagen

Nederland

ABF - Primos 2020 | 2050 | *Schetting

Verwacht aandeel 75+

22,1% * 15,4% *

Schagen

Nederland

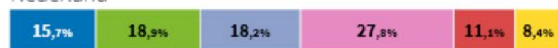
ABF - Primos 2020 | 2050 | *Schetting

Bevolking naar leeftijdsklassen

Schagen

Nederland

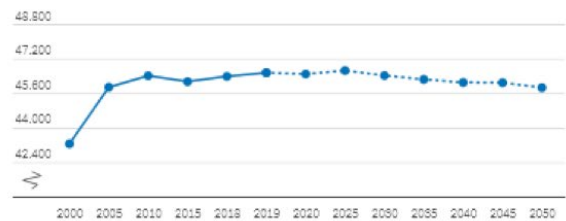

0% 20% 40% 60% 80% 100%

● <= 14 ● 15-29 ● 30-44 ● 45-64 ● 65-74 ● 75+

CBS | 2020

Verwachte ontwikkeling bevolking (Primos 2020) aantal

● Schagen | --- Schetting

ABF - Primos 2020 | 2000 - 2050

Bevolking

Texel vergeleken met Nederland

Bevolking

13.623

Texel

CBS | jul 2020

Gemiddelde leeftijd

45,9 jr. 41,8 jr.

Texel

Nederland

CBS | 2019

Verwachte groei 2050 t.o.v. 2018

-3,4% 11,7%

Texel

Nederland

ABF - Primos 2020 | 2050

Verwacht aandeel 75+

20,6% 15,4%

Texel

Nederland

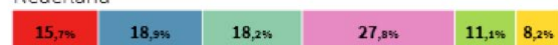
ABF - Primos 2020 | 2050

Bevolking naar leeftijdsklassen

Texel

Nederland

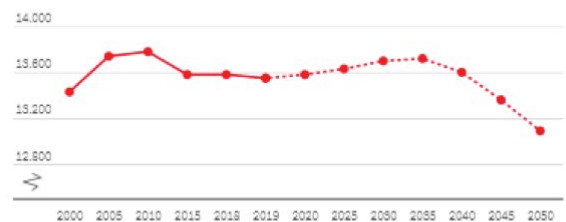

0% 20% 40% 60% 80% 100%

● <= 14 ● 15-29 ● 30-44 ● 45-64 ● 65-74 ● 75+

CBS | 2020

Verwachte ontwikkeling bevolking (Primos 2020) aantal

● Texel | --- Schetting

ABF - Primos 2020 | 2000 - 2050

Tot slot; iedereen is nodig

